

Dimitrije Ljotić.

Zakoni života.

Zajednica nije prost zbir svojih članova, već je biće više vrste, te se sreća zajednice ne postiže ugađanjem njenim sastavnim delovima, već služenjem ovih zajednici u čijoj sreći jedino i oni mogu naći svoju. Ko stane na drugo gledište, taj prvo razori zajednicu, a posle propadaju njeni članovi.

Čovek po pravilu izbegava trud. Prima ga kao nuždu, kao nevolju. On po pravilu izbegava i opasnost. Prima je isto tako kao i trud. Cela priroda, i mrtva i živa, vlada se isto tako kao i prosečni čovek: ide linijom manjeg i najmanjeg otpora.

Samo sveci i junaci pobeđuju zakon inercije u sebi, izlaze ispod njegove vlasti. Zato su samo oni izuzeci.

Prosečni čovek, dakle, građenje i uspinjanje prima samo kao ono što se izbeći ne može, kao nuždu, kao prinudu, inače ih izbegava. Ako kuću svoju ne pokrije kapaće mu za vratom, padaće mu u postelju voda. To ga prinudava da se potruži i namuči, ali da kuću pokrije. Očigledne, nepovoljne posledice njegove lenosti stoje, dakle, kao prinuda i nagone ga da se potvrdi i namuči.

Ali ko će u zajednici vršiti tu ulogu? Zajednički interes je daleko od jedinke. A s druge strane, i kad ga je svesna, ona obučno čeka da druge jedinke taj trud preuzmu na sebe, a ona da izbegne trud i muku.